

Άρουραῖος

Ἀλήθεια, Ἀχιλλέα, ἡ λέξις «ἀρουραῖος» τί σοῦ θυμίζει; «Μεγάλο ποντίκι» ἀπαντᾷ πολὺ ὀρθῶς ὁ Ἀχιλλεύς. Χαμογέλασα καὶ ὁ Ἀχιλλεύς, ἀπὸ τὴν ἄλλη ἄκρη τοῦ τηλεφώνου, προφανῶς παραξενεμένος λόγῳ τοῦ ὑπομειδιάματος τοῦ συνομιλητοῦ του, συνέχισε: «δηλαδὴ ἐσένα δὲν σοῦ θυμίζει μεγάλο ποντικό»; Ἀπήντησα μὲ εἰλικρίνεια λέγοντας: «Ναί! μέχρι προχθές (στὴν κυριολεξία δύο ἡμέρες πρὸ τῆς συνομιλίας μου μὲ τὸν Ἀχιλλέα)· χρειάσθηκα, συνέχισα, 61 ἔτη ζωῆς γιὰ νὰ μάθω τὴν πραγματικὴ ἔννοια τῆς λέξεως ἀρουραῖος». «Πέσ' μου κι' ἐμένα» ἀπαντᾷ ὁ Ἀχιλλεύς. Δὲν τοῦ ἀπήντησα· τοῦ ὑποσχέθηκα ὅμως νὰ γράψω αὐτὰ ποῦ ἔμαθα στὰ 61 μου γιὰ τὸν «ἀρουραῖο» καὶ ἰδοῦ ἡ ἔκφρασις τοῦ Αἰσώπου ἢ ὁποῖα ἀφύπνισε τὴν μνήμη καὶ τίς σὲ λήθαργο εὕρισκόμενες γνώσεις τοῦ παρελθόντος:

«**Μῦς ἀρουραῖος καὶ μῦς ἀστικός**» λέει ἡ μία ἐκδοχὴ τῆς παραβολῆς, ἐνῶ ἡ ἑτέρα λέει: «**Μῦς ἀρουραῖος καὶ μῦς οἰκόσιτος**».

Μετὰ ἀπὸ αὐτὲς τίς ἀναγνώσεις ἀκολούθησαν κάποια «#&*6*!*!*@* *&^%\$*» ἀναφορικῶς μὲ τίς κτηθεῖσες σχολικὲς γνώσεις, ἐπιβεβαιώθηκε γιὰ μία ἀκόμη φορὰ ἢ θέσις ὅτι «ἡ γνῶσις ἔχει ὑστέρησιν» καὶ ἡ κατάληξις ἦτο ἐκείνη ποῦ πάντοτε ἀκολουθῶ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν· ἦτοι μελέτη τοῦ λεξικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης τῶν Liddell & Scott, ὅπου εἰς τὰ σχετικὰ λήμματα ἀνευρέθησαν τὰ ἀκόλουθα πρὸς τέρψιν τῶν γραφικῶν τοῦ εἶδους.

ἀρό-ω:	ὀργώνω, ἀλετριζῶ, καλλιεργῶ
ἀρο-τριάω:	ἀρόω
ἄρο-τρον:	ἀλέτρι (ποιός, ἄραγε, ἐξ ὑμῶν δὲν εἶχε ἀλέτρι στὸ χωριὸ του;)
ἀρό-σιμος:	καρποφόρος, ἀρόσιμον κλίμα
ἄρο-σις:	γῆ καλλιεργήσιμος, σιτοφόρος
ἀρο-τέον:	ἔτοιμον πρὸς καλλιέργειαν
ἀρό-της:	ποιητῆς (μεταφορικὴ ἔννοια)
ἀρό-της κύματος:	ἐργάτης θαλάσσης, ναύτης
ἀγρό-της:	ἐργάτης γῆς (κατὰ τὴν ἀποψιν τοῦ γράφοντος πρόκειται περὶ ἀρότου γαῖας = ἀγρότου. Ἐν προκειμένῳ δὲν πρέπει νὰ γίνη

σύγχυσις με τὴν λέξιν «ἀβρότης» ἢ ὅποια προέρχεται ἐκ
διαφορετικοῦ θέματος)

ἀρο-τικὸς, ἀρο-τὸς, ἀρο-τραῖος, ἀρό-τρευμα, ἀρο-τρητὴς, ἀρο-τριασμός, ἀρο-
τριαστὴς, ἀρό-τριος, ἀρο-τροδιάυλος, ἀρο-τροειδὴς, ἀρο-τρο-
φορέω,

ἄρου-ρα: γῆ ἀρώσιμος, χωράφι

ἀρου-ροπόνος: ἀγρότης

ἀρου-ραῖος: ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς ἀγροὺς, ἀγροτικὸς

ἀρου-ρ(εἰ)(ί)της: ἀρουραῖος

Τέλος, εἰς τὰ κείμενα τοῦ Αἰσχύλου ἀναφέρεται καὶ ἡ φράσις «ὦ παῖ τῆς
ἀρουραίας», καὶ βεβαίως τοῦτο δὲν σημαίνει «ὦ παιδί μεγάλης ποντικίνας» ἀλλὰ
«ὦ παῖ ἀγρότισσας».

Τὸ σχολεῖο, συνεπῶς, μᾶς ἔμαθε νὰ ταυτίζουμε τὴν λέξη «ἀρουραῖος» μετὸ
μεγάλο ποντίκι καὶ ὄχι μετὰ τῶν ἀγρῶν.

Μῦς, ἄρα, ἀρουραῖος σημαίνει ποντίκι τῶν ἀγρῶν τὸ ὅποιον, προφανῶς,
ὑπερέχει σὲ μέγεθος ἐκείνων τῶν ἄστεων, τῶν οἰκοσίτων. Προφανῶς, ἡ
ὑπερχιλιετὴς ἔλλειψις Ἑλληνικῆς παιδείας δὲν συνετέλεσεν ἀπλῶς εἰς τὸ νὰ
θεοποιήσωμεν τὴν γλῶσσα τοῦ λαοῦ, στὴν ὅποίαν ἀνεφέρθη εἰς ἕτερον
δημοσιευθὲν σχόλιον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ νὰ παρα-φράσωμεν καὶ τὰς ἔννοιαι τῶν
λέξεων.

Τυχαῖο; Δὲν Νομίζω (ὅποια χαρισματικὴ διαφήμισις...)

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω ἢ ἀπάντησις μου πρὸς τὸν φίλτατον συμμαθητὴν Ἀχιλλέα
εἶναι ὅτι ἡ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῶν συμμαθητῶν εἴτε ἦσαν «ἀρουραῖοι» πρὸ
εἰσόδου εἰς τὴν σχολὴν εἴτε κατάγονται κατὰ τὸν Α ἢ Β τρόπον ἐξ οἰκογενειῶν
ἀρουραίων, ὡς ὁ γράφων.

Μὲ πολὺ ἀγάπη ὁ συμμαθητὴς σας

Ἰωάννης Καραδημητρόπουλος